

lesarabrev

Botnurin í føroysku pressusøguni

Tað eru sera áhugaverð brot í pressusøgu Føroya, ið verða skrivað á Dimmalætting í hesum døgum.

Tey súru royniberini eftir nepsíð í skrokkamálinum tykjast at hava verið so ring at svelgja, at sambandsforðingarnir mugu spýggja gall og gör oman-yvir m.a. útvarpsmenn, sum røkja sína skyldu sum journalistar við samvitsku.

Árni Absalonsen, sum fær toyggjó frá bæði Paula Ellefsen og Georg Lindenskov Samuelsen, er førur fyri at svara fyr seg, so mær nýtist ikki her at nerta við tey ærumeiðandi álopin á hann í Dimmalætting.

Fremsta skylda tíðindamans

Men eg skal taka uppáftur tráðin hjá Atla Dam í greinini, sum hann á sinni skrivaði um viðgerð Dimmalættingar av skrokka-málinum undir yvirskriftini »Fremsta skylda tíðindamans«.

Atli hevði púra rætt í tí, sum hann førði fram um tann journalistiskt óreiðliga viðgerðarháttin hjá Dimmalætting. Men at Atli rakti eitt so eymt punkt hjá blaðstjóranum á Føroya størsta blað sum vitnisfrágreiðingin hjá GLS í rættinum prógvaði — tað vardi meg ikki tá.

Uppá beinleiðis fyrspurning, meðan hann sat í vitnisstólinum í dómhúsinum andlit til andlit við sorinskrivarar Jógván Andreassen, svaraði Georg, at viðgerð Dimmalættingar hevði verið gjørd minni objektiv, um blaðið hevði vent sær til partarnar, sum vóru uppi í málinum — Rávan, landsstýrið og figgjarnevndin.

Hevur nakar hoyrt so skapt?

Botnurin í føroysku pressusøguni

Føroya mest royndi blaðstjóri, leiðarin av størsta blaði í landinum, blaðstjórnin, sum spýtur nógvar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upp-tikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvini.

oddagreinir, týsdagsprát, hósðagsprát og eina or-grynna av lusikutum lesarabrevum inn í hvørt heim í Føroyum viku eftir viku, mánað eftir mánað, ár eftir ár, situr við himmalvendum eygum og sigur alment undir vitnisábyrgd í stólinum hjá tí ákærda í Føroya Rætti, at tann journalistiska viðgerðin av einum máli verður gjørd minni objektiv ella meiri subjektiv við at journalisturin vendir sær til teir partar, sum sita inni við allari relevantari vitan í málinum.

Hetta er rætt og slætt botnurin í føroyskari pressusøgu!

Hetta er samstundis tann allarbesti lærupengin hjá teimum, sum leita eftir tí »opitmala objektivititum« um, at tey fyrri alt í verðini ikki skulu brúka Dimmalætting og Georg L. Samuelsen sum fyrmynd, enn minni sum keldu.

Mist alla virðing

Eg sigi fyr meg, at tann virðingin, sum eg hóast alt havi havt fyr Georg út frá samroðum, eg havi havt við hann um meir og minni fakligar spurningar, hon er burtur með alla.

So leingi Georg er blaðstjóri, og so leingi hansara andi ræður á Dimmalætting, ivist eg í øllum, sum blaðið ber fram fyr okkum, Føroya borgarum.

Eg eri eisini av álvara farin at umhuga at pakka sekk min í útvarpinum, tí tað fellir mær illa at starv-samtíðis jarðað fyr øllum — sjálvandi uttan J. V. sjálvum.

Hartil er komið fram, tilskundað av skrivning hansara, at tað í Danmark, sum jú er politiska álitið hjá Sambandsflokk-inum, júst var eyðkenni fyr seinastu borgarligu meirilutastjórnina, sæð uttanlands frá, at hon fekk sett í verk »frian abort« og »fritt porno« fyr danir. Fakráðharrin fyr hesum lógum var konservatívi lögmlaráðharrin: Knud Thstrup, Sambandsflokksins og harra

Jógván Arge,
útvarpsmaður

EINKISIGANDI GREINASKRIVING

Í eini grein í Dimmalætting 27. juni roynir harra Jørmundur Vágadal aftur at verja seg, nú tað er vorðið prógvað í tølum og skrift, at skrivning hansara ikki varð annað enn vánaliga undirbygt mæn, tá hann leyp á føroysk javnaðarfólk og føroyska javnaðarflokkin við briglsli um abort- og pornológir í øðrum londum.

Eitt av Jørmundur Vágadals høvudsjónarmiðum, sum politikari Sambandsflokksins, um at tervandi siðmenning og avkrstnan av landi og fólk skuldi vera eyðkenni Javnaðarflokksins, ikki bert her á landi, men allar staðir, er soleiðis jarðað fyr øllum — sjálvandi uttan J. V. sjálvum.

Hartil er komið fram, tilskundað av skrivning hansara, at tað í Danmark, sum jú er politiska álitið hjá Sambandsflokk-inum, júst var eyðkenni fyr seinastu borgarligu meirilutastjórnina, sæð uttanlands frá, at hon fekk sett í verk »frian abort« og »fritt porno« fyr danir. Fakráðharrin fyr hesum lógum var konservatívi lögmlaráðharrin: Knud Thstrup, Sambandsflokksins og harra

Vágadals politisku sam-eindu í Danmark, teir borgarligu og teir liberalu. Hetta seinasta verður ikki nevnt, tí vit skuldseta føroyska sambandsflokkin fyr nakað, sum fer fram uttanlands.

Annars var nevnda grein harra Vágadals lík øðrum frá honum — einkisigandi og endurtakan av sær sjálvum. Hevði málið, sum skrivað hevur verið um, ikki verið so týðning-armikið, kristindómur, siðmenning, fosturtáning, so kundu vit javnaðarfólk sagt, sum Gutti Reyði sigur í blaðnum 14. September tann 28. juni um onnur sjónarmið harra Vágadals: (citát) Eg vóni, at J. V. alla sína livstíð skal hava loyvi at skriva, tað honum líkar, og eg fái altíð ein biligan látur av hvørjari fátækari grein hansara (citát endað). Eg vóni eisini, at fult skrivifrælsi verður fyr J. V. og øll, hóast mær ofta heldur fellur lættari at gráta enn til ein biligan látur, sum Gutti Reyði, tá eg lesi greinir harra Vágadals, sum valla tæna hvørki politiska ella kristna liv-inum í Føroyum.

Afturvendur

Eins og várbøur grønkast, so grønkast tú við

Nakrar hugleiðingar, bert nakrar fáar rivur í heil-dini, bert nakrar fáar klípur í tí stóru heildini.

Vit, hvør í sínum lagi, hava mikið á hjarta, ella hvar vit nú hava tað. Felagið Bjørg, hetta er ein sak, ið stendur hjarta minum sera nær (ideal-istiskt kundi eg hugsa mær, at okkara samfelag átti verið so, at hetta felag als ikki var neyðugt, men so er ikki, og tíverri kunnu vit ikki vera eitt tilikt felag fyr uttan, langt fram í tíðina, so leingi sum tíðarandin, tann konservatívi, afturhaldandi menniskjahatandi andin ræður okkara millum. Felagið Bjørg, hetta er ein sak, ið eg vóni fleiri við mær hava áhuga fyr og arbeiða í og við.

Sum eg skilji hevði felagið Bjørg aðalfund tann 3. juni (av ymsum orsök-um lá ikki fyr hjá mær at luttaka, men í hvussu so er ikki av veitsluróma or-søkum).

Hóast hesin dagur var merktur av líkam, profit og Lyons merktu aktivi-

tetum, hvør ið er raskast-ur, mæstastur, hetjan, eins og í ævintýrunum. Hetta glæstrispæl heldur fram, ja, so leingi sum hesar kynskreftir eru í okkum menniskjum, og vilja hava útløysing. Nei, betri er sum villini fuglur, at sveima enn hugsa um tey heilsuveiku. Tey kunnu bara setast í bás, teim ha-va vit ikki brúk fyr, ei heldur hava vit áhuga fyr teimum.

Ein kundi hugsa at Út-varp Føroya hevði áhuga fyr hesum okkara med-borgarum... men betri er at ríða sær niðarlaga, at tosa um ætt, frændur og »niðingsgerðir« frænda várum og fótbólt (útløys-ingarhøgtíð) konservat-isman, diktaturíð leingi livi.

Bert samfeligssins hugsan er so. Men pipan kemur vónandi at fáa eitt annað ljóð. Eitt ljóð, ið kapitalistarnir altíð hava verið og fótbólt (útløys-ingarhøgtíð) konservat-isman, diktaturíð leingi livi.

Vit mugu arbeiða sam-

an og við hesum menn-iskjum, ið vit mugu berj-ast fyr og við, at tey fáa mansømlig kor her á oyggjunum. Vit mugu verða við at geva inn-blástur í hesar annars so deyðu politikarar okkara.

Teir tosa um pening, tosk, hýsu, svartkjáft v.m... og tað vil so vera. Tað hava teir jú altíð gjørt og tað tykist sum um teir onki hava í huganum. Mær rennur í huga, at ein kendur danskur politikari segði, at viðkomandi tók seg burtur úr politikki, og orsøkin var, at tað politikarnir segdu, var bara tvælt. Teir høvdu bara eitt fyr eyga, at seta sær sjálvum, og verða valdir aftur, teir høvdu ongur hugsjónir, tær vóru deyð-ar, tá ið teir komu inn í politikki. Men vónandi verður hetta ikki eitt eftir-mæli um okkara politikar-ar... men nú fáa vit at siggja.

Men hetta, vit vilja berjast fyr eru menniskj-ur, livandi organismur, ið øll hava líka rætt at bú-leikast her á oyggjunum,

og tey, ið av ymsum ávum vórðu noyðd at flýggja higani, hava so sanniliga eins góðan rætt at búleikast her eins og profitmak-ararnir og kapitalistarnir (teir liva feitt av, sum teir siga, hesum korgu klett-umum). Her má sanniliga ein vend koma!

Eg vil fyr min part ikki himpra við at siga, at tað er avgjørt neyðugt, at átti fyr mongum Harrans ár-um síðan verið byrjaður aktívt við tí miklu upp-gávu, sum ein tilikur fel-agsskapur má sýna í verki... ein aktivur felags-kapur, ikki bara eitt eiti. Ein slíkur felagsskapur er mikið møgult ikki neyð-ugur fyr teg og meg, ið altíð kunnu alboga okkum íggjøgnum, tianverri alt ov mikið av tilikum fólk, men hesin felagsskapur má verða fyr tey, ið ikki orka at siga nakað, ei tíma at tosa um tað, teim liggur á hjarta, tað svar tey fáa er í mongum fœrum onkisigandi.

Fyr ta fyrsta er ein stór fjöld av teim heilsuveiku gloymd (eitt milt útrykk) og rura sg sjálvan í svøn. Egoisman má og skal

vekk. Tað er jú ikki eg sum kann gera nakað munagott, men vit í ein-um heilhartaðum felags-kapi, ið kunnu avrika nakað. Einki einavelds-stýri má festa røtur. Ongin hevur nakra patent-loysn — vit eru øll indi-viduel.

Fyr tað næsta í einum produktivitets- og profit-merktum samfelag, sum hvørt eyga kann siggja, at vit liva í dag, er tað av-gjørt neyðugt við einum tilikum felagsskapi sum Bjørg, ein borgan fyr at øll heilsuveik koma at fáa betri kor, enn tey í dag liva undir. Skoð bert londini kring okkum: Svíaríki, Danmark, Norra, Rusland osfr. har verður nakað munagott gjørt — og málrættarar loysnir verða framdar, har eru felagsskapir saman við lands- og býarmynd-ugleikunum, ið arbeiða saman og virka saman til gagn fyr tey heilsuveiku — samfelagið sum heild.

Men samtíðis skoðað londini kring okkum, eisini tey áðurnevndu: hvør og hvørj gerast fyrst ar-

beiðsleys, og hvørj fáa als ikki arbeiði? Nevniliga tey heilsuveiku. Hvat hendir her heima á landi. Megin-parturin hevur slettis onki arbeiði. Men tað talar pressan onki um. Tey eru ikki arbeiðsleys, men hesi verða bara noyðd at halda mun — tey sita still í síni kroysu, ongin vita um tey, eru eru gloymd. Tey verða ikki nevnd í statistikk-inum sum arbeiðsleys, men tey sita bara hendur í favn. Tey hava onki at gera, men arbeiðsleys, nei, tað veit ongin um (ella ongin vill vita nakað um hetta) hvi, jú politikkar-arnir siga og manipulera við stutthugsandi sálum, at onki arbeiðisloysi er í Føroyum.

Tey heilsuveiku kunnu ikki, sum so mong onnur, ið gerast arbeiðsleys, set-ast til eitt ella annað ar-beiði, men her er umráð-andi at tey heilsuveiku fáa eitt arbeiði tey eru nøgd og fyr at útína, megu fáa 1. prioritet.

Vit í hesum felagsskapi megu verða við til at broyta okkara samfelag í

Framhald á baksíðuni